

GLASILO ZVEZE FANTOVSKIH ODSEKOV V LJUBLJANI. — IZHAJA VSAK DRUGI ČETRTEK. —
 NAROČNINA: LETNO DIN 20, POD SKUPNIM OVITKOM DIN 18. — ROKOPISI SE POŠILJAJO
 NA NASLOV: UREDNIŠTVO »KRESA«, LJUBLJANA, KRŽIČEVA 6. — UPRAVA: »KRES«, RA-
 KOVNIK, LJUBLJANA 8. ČEKOVNI RAČUN ŠT. 17.871.

LETO XI.

LJUBLJANA, ČETRTEK, 8. FEBRUARJA 1940.

ŠTEV. 4.

Domovini sinovi!

Pravijo, da se dober in zvest pri-
 jatelj zmerom pokaže šele v nesreči.
 In res je tako, pa ne samo osebni pri-
 jatelj, temveč tudi iskren prijatelj
 domovine, naroda, države.

Taki zvesti prijatelji naše domo-
 vine so tudi naši fantje. V to ne sme
 dvomiti nihče, saj je na našem pra-
 poru napisan izrek: Bogu otroci, do-
 movini sinovi, nikomur hlapci!

Domovini sinovi! Zmerom in
 povsod! V mirnih in prav tako tudi
 v viharjih časih! Da, v viharjih ča-
 sih še prav posebno. Danes po Evropi
 divja strašna bojna vihra. Naša dr-
 žava je hvala Bogu izven nje. Kajti
 modro državno vodstvo je vodilo naš
 skupni jugoslovanski dom tako, da
 naša domovina nima nobenih zuna-
 njih sovražnikov.

Imamo pa zato notrahnje. Kdo so? Poznate jih, saj jih prav te čase slišite skoro vsak dan,
 na vseh vogalih, po kavarnah in gostilnah še posebno veliko. To so tisti, ki dan na dan trosijo
 vznemirljive vesti o naši državi, kakor da bi se zdaj zdaj utegnili zaplesti v boj. Fantje, pozor
 pred temi lažnivimi razširjevalci neresničnih, pogosto prav bedastih vesti! Prav sedaj je bolj
 kot kedaj poprej treba, da vsi ohranite mirne živce in trezno ter preudarno presoimate sve-
 tovalni položaj! Saj imate vsak svojo glavo zato, da z njo mislite!

Naš narodni voditelj pa je opozoril še na neke druge sovražnike naše domovine: to so tuj-
 ci, ki so prišli v našo državo z namenom, da v nji delajo zmedo ali celo za koristi kake druge
 države! Tudi pred temi, fantje, bodite pozorni in skrajno previdni! V preveliki lahkomišeln-
 sti in prevelikem zaupanju neznanu postanete lahko žrtev tuje propagande, da Vam bo uni-
 čeno marsikatero leto ali celo dolga doba!

Domovini sinovi! To svoje sinovstvo pa bomo izkazovali prav v sedanjih resnih časih s
 svojo zvestobo in izredno pazljivostjo! Posebno tisti, ki bivate na deželi, imate to veliko in
 hvaležno domovinsko nalogo, da z vso svojo fantovsko odločnostjo stopite takoj na prste vsa-
 kemu izdajalcu domovine. In izdajalec, pa prav nič drugega ni tisti, ki v teh dneh vznemirja
 naš narod z izmišljenimi vestmi, pa še posebno oni, ki zalvaja naše ljudi v korist tujcev! Slo-
 venski fantje bodo na deželi vsemu temu in takemu napravili konec! In s tem boste odlično
 pokazali, da ste in boste ostali: domovini sinovi vsekdar in povsod!

F. J.

O orodni telovadbi

Vsak dijak mora dobro poznati ustroj topa.
Učijo se tega na modelih v šoli.

Na olimpijskih igrah v Berlinu leta 1936. je bilo. Štirinajst narodov se je borilo pred 25.000 gledalci, katerim je zastajala sapa ob pogledu na vratolomne izvedbe Fincev, Čehov, Nemcev, Švicarjev, Italijanov. Sami mojstri na orodju! Le razpoloženje in sreča sta bila odločilna pri oceni, kjer so bile prav neznatne razlike med posamezniki. To je bilo olimpijsko tekmovanje v orodni telovadbi, v oni lepi telesnovzgojni panogi, ki se vedno bolj uveljavlja. Celo tja je prodrla orodna telovadba, kjer obiskuje na stotisoče gledalcev športne tekme. Zakaj?

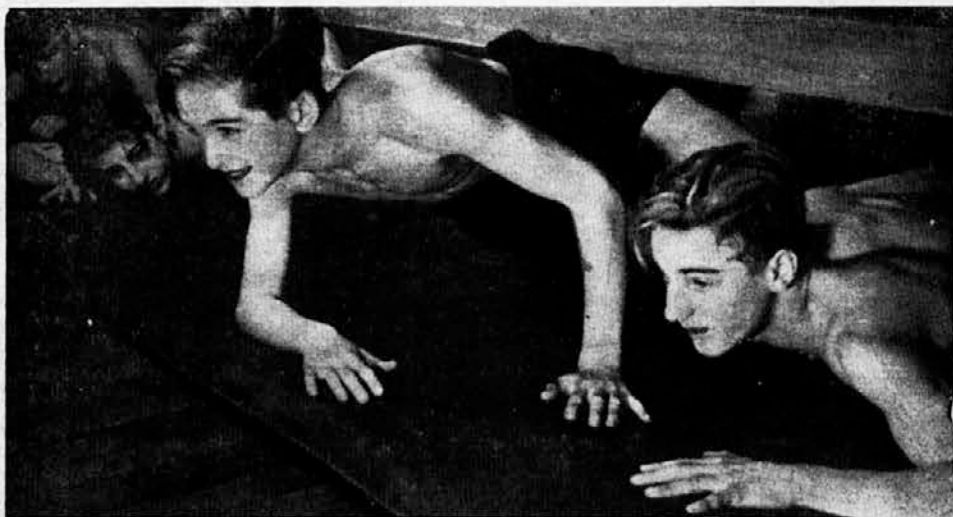
Predvsem moramo ugotoviti, da orodna telovadba, ki jo danes gojimo, ni več taka, kakršna je bila pred svetovno vojno in več let po vojni. Razlika med nekdanjo in današnjo orodno telovadbo je tolikšna, da vsak lahko spozna prednosti sodobnih orodnih vaj. Pred svetovno vojno je bil ideal vsakega telovadca in tudi športnika — krepke mišice — moč, ki si jo je pridobil s težkimi teznimi vajami.

Svetovna vojna je prinesla vsemu človeštvu veliko gorja. Vendar pa ni bila tudi brez svetlih strani. Zdravniška veda bi brez te vojne ne bila na današnji višini, isto velja za tehniko. Tako je svetovna vojna tudi zgodovinski mejnik na telovadnem in športnem polju.

S polno paro so začele gojiti vse države, zlasti vojaški krogi, telovadbo in šport. Človek je zopet svobodno zadihaval ter je hotel to svobodo uživati v prosti naravi, izven zaduhlih telovadnic. Tudi orodni telovadci so se preselili s svojim orodjem na prosto, dokler se ni uveljavila nova smer orodnih vaj.

KAKŠNA JE SODOBNA ORODNA TELOVADBA?

Današnja orodna telovadba zahteva predvsem koleb. Telovadec mora pokazati svojo spretnost, gibčnost, pogum in prisotnost duha. Delati ne sme kakor stroj, temveč morajo opraviti možgani veliko delo, če naj bo vaja precizno izvedena in če se hočemo izogniti padcu. Estetična stran je še posebno pomembna. Udje morajo biti lepo stegnjeni, križ uleknjen, kadar se drugače ne zahteva. Razni premahi so tudi važni. Z bliskovito naglico, izredno fineso in drznostjo prehaja današnji vrhunški telovadec iz giba v gib, bogata je njegova vaja, nobena stvar se ne ponavlja. Vrhunški telovadec naj goji vaje, ki zahtevajo pogum do skrajnih možnih mej, kajti niti v nevarnih trenutkih ne sme izgubiti živcev. Jasno pa je, da ne postanemo kar čez noč vrhunški telovadci, temveč je treba iti skozi naporno šolo. Najprej začnemo s podkolenskim točem. Ta zahteva malo poguma. Nato pridejo lažji odskoki, kakor odbočka, zanožka. Vaje in odskoki posta-

Spretno po vseh štirih. - Športna vzgoja nimaa za cilj le splošne telesne utrditve, marveč hoče fante usposobiti za čim boljše vojake. Zato ljubijo športne igre, ki bude in razvijajo bojevitost posameznikov, goje vaje, ki zahtevajo izrednega poguma in spretnosti.

jajo vedno težji. Raznožka iz veletoka s podprijemom, sklonka iz toča naprej ali sklopke so pa že vrhunški odskoki, ki zahtevajo precej poguma, prisotnost duha, telesno sposobnost in voljo. Še v večji meri zahteva to prosti premet iz veletoka. Ni tako preprosto spustiti se iz veletoka, se enkrat v zraku zasukati okrog bočne osi ter z gotovostjo obstati na nogah.

Koleb je najlepši na orodju. Kolečne vaje šele napravijo vrhunskega telovadca. Tu pokaže, če ima ritem ali če poda samo dobro izpiljeno vajo. Tako je na drogu, na bradlji, to velja še prav posebno za vaje na krogih v gugu, kjer je pogum v ospredju in kjer se podredi moč kot del celote.

Ivo Kermavner.

DELAVSTVO IN ŠPORT

Naše delavstvo je navadno tisti element, ki ima le mnogo dolžnosti, a prav malo pravic. Služba mu zavzame večino dneva, delo mu izčrpa moči, da navadno svoj redko odmerjeni prosti čas težko uporabi za kaj drugega kot res le za tako potreben počitek. Zadnja leta je proniknila tudi med delavske sloje športna ideja, njene lepote in koristi. Ni torej čuda, da se je je vprav delavec tako brž in močno oklenil, če mu le čas in sredstva dopuščajo. Pa tudi podjetja so sama spoznala, kako zdrav in koristen je šport, in so uvedla v svoj program tudi športne discipline in tekme v teh športih.

Eno takih podjetij je KID (Kranjska industrijska družba) na Jesenicah, katere uslužbenci so odlični športniki, zlasti smučarji. Lani je podjetje priredilo za svoje uslužbence letne in zimske igre, na katerih je nastopilo več sto tekmovalcev. Svojim najboljšim tekmovalcem-zmagovalcem pa je potem priredilo vodstvo potovanje po naši državi.

Letos so se vršile II. zimske igre KID-a, na katerih je tekmovalo nad 800 tekmovalcev!! Mladina, starina, delavci, mojstri, uradniki — vse, kar se ne boji mraza in snega, je nastopilo. Kdor nima smučī ali pa ni dovolj vešč v smučanju, je tekmoval v sankanju. O, da bi tudi druga podjetja spoznala važnost takih prireditev! Več pridne delavnosti in več zdravja bi vnesli s tem v svoje delavnice. P. K.

Odseki, pozor!

Vse poslovne knjige, ki jih mora voditi vsak odsek in okrožje, ima v zalogi Društvena nabavna zadruga po nizkih cenah. Oskrbite si jih, še preden bomo pričeli z revizijami po odsekih.

O. za O. ZFO

»Siegfridova linija« v šoli.

V zaboju, napolnjenim s peskom, narede v malem topovska gnezda, žične ovire, postavijo tanke itd. Tako otrokom nazorno kažejo, kako se vrše boj na utrjeni meji.

Božje zapovedi

Božja knjiga poroča: »Tretji mesec, odkar so Izraelci odšli iz Egipta, so prišli v Sinajsko puščavo in tu so postavili šotore, gori nasproti. Mozes pa je šel gor h Gospodu, in poklical ga je Gospod z gore, rekoč: To sporoči Izraelovim sinovom: Vi sami ste videli, kaj sem storil Egipčanom, kako sem vas nosil na orlovih perutih in vas za svoje sprejel. Če boste torej poslušali moj glas in se držali moje zaveze, boste moja last izmed vseh ljudstev; zakaj moja je vsa zemlja. In vi mi boste duhovno kraljestvo in sveto ljudstvo.« Mozes pride k ljudstvu, skliče starešine in jim razloži vse besede, ki mu jih je naročil Gospod. In vse ljudstvo je odgovorilo hkrati: »Vse, kar koli je Gospod govoril, bomo storili.« In Mozes je besede ljudstva povedal Gospodu... Gospod je rekel Mozesu: »Idi k ljudstvu in posveti jih danes in jutri, in naj opero svoja oblačila. In naj bodo pripravljeni za tretji dan, zakaj tretji dan bo prišel Gospod pred vsem ljudstvom na Sinajsko goro... In že je prišel tretji dan in jutro je prisvetilo, in glej, zaslišalo se je grmenje in jeli so švigati bliski in jako gost oblak je zakril goro, bučanje trombe pa se je silno razlegalo, in balo se je ljudstvo, ki je bilo v šotoru. In ko jih je Mozes izpeljal iz šotorišča Bogu naproti, so obstali ob vznožju gore. Vsa gora Sinaj pa se je kadila, ker je prišel nanjo Gospod v ognju; iz nje se je dvigal dim kakor iz peči in strašna je bila vsa gora. In tromba je čimdalje huje bučala in se močnejše razlegala...

Gospod pa je govoril te besede: Jaz sem Gospod tvoj Bog, ki sem te izpeljal iz egiptovske dežele, iz hiše sužnosti. Ne imej drugih bogov zraven mene. Ne naredi si izrezane podobe, tudi ne nobene podobe tega, kar je zgoraj na nebu in spodaj na zemlji, ne tega, kar je v vodi pod zemljo. Ne moli jih in ne časti jih! Jaz sem

Gospod tvoj Bog, močni, goreči, ki obiskujem krivico očetov v sinovih, v tretjem in četrtem rodu onih, ki me sovražijo, in storim usmiljenje

v tisoč rodov tistim, ki me ljubijo in izpolnjujejo moje zapovedi.

Ne imenuj imenā Gospoda, svojega Boga, po nepotrebem; zakaj Gospod ne bo imel za nedolžnega tistega, ki bo imenoval po nepotrebem ime Gospoda, svojega Boga.

Spomni se, da posvečuješ sobotni dan. Šest dni delaj in opravi vse svoje delo. Sedmi dan pa je sobota, Gospoda, Boga tvojega; nobenega dela ne opravljaj ta dan, ne ti in ne tvoja dekla, ne tvoja živina, ne tujec, ki je v tvoji hiši. Zakaj Gospod je v šestih dneh ustvaril nebo in zemljo in morje in vse, kar je v njih, in sedmi dan je počival: zato je blagoslovil sobotni dan in ga posvetil.

Spoštuj svojega očeta in svojo mater, da boš dolgo živel na zemlji, ki ti jo bo dal Gospod, tvoj Bog.

Ne ubijaj. — Ne nečistuj. — Ne kradi. — Ne govori krivega pričevanja zoper svojega bližnjega.

Ne poželi hiše svojega bližnjega in ne poželi njegove žene, ne hlapca, ne dekle, ne vola, ne osla, ne ničesar, kar je njegovega. —

Vse ljudstvo pa je videlo grom in blisk in bučanje trombe in kadečo se goro, in prestrašeni in preplašeni so stali od daleč in rekli Mozesu: ti govori z nami, in poslušali bomo; naj ne govori z nami Gospod, da morda ne umrjemo. In Mozes je rekel ljudstvu: Nikar se ne bojte; da bi vas namreč poskušal, je prišel Bog, in da bi bil v vas strah pred njim in da ne bi grešili.« (2 Moz 19, 1—20,18.)

Prava luč le od zgoraj pride, ne iz tiga sveta, kdor nima vere, nima Boga, tudi Vam zvest prijatelj ni bil in ne bo. (Slomšek).

Viteško vedenje morajo izpolniti in kronati viteška dejanja.

Poslovni tečaji

V nedeljo 21. jan. t. l. so se zbrali odseki Triglavskega okrožja v Krekovem domu na Jesenicah, kjer je bil poslovni tečaj pod vodstvom zveznega odbornika za organizacijo. Tečaja so se udeležili odseki: Bled (4 zastopniki), Boh. Bistrica (1 zastopnik), Hrušica (1 zastopnik), Gorje (1 zastopnik), Jesenice (2 zastopnika), Koroška Bela (2 zastopnika), Kranjska gora (3 zastopniki). Fantovski odsek Dovje in Rateče se tečaja nista udeležila.

Ob tej priliki se je pokazalo, kako potrebni so poslovni tečaji. Odbori naših odsekov so sestavljeni iz samih novincev, le redko se med njimi najde kak starejši organizacijski delavec, zato se ni čuditi, če odborniki niti ne vedo, katere knjige mora voditi vsak naš odsek. Je pa v naših vrstah vse premalo zanimanja za delo v naši organizaciji. Človek ima vtis, da se niti odborniki ne brigajo za objave v »Kresu«, za navodila v številnih okrožnicah itd., prav zato pa ne moremo poslovanja urediti. Opaža se tudi velika površnost pri izvrševanju navodil ZFO, kar je znak zelo slabe discipline. Za zgornji poslovni tečaj so bili vsi odseki obveščeni od okrožnega odbora in še od Zveze fantovskih odsekov. Natančno jim je bilo naročeno, da se morajo tečaja udeležiti prav vsi odsekovski odborniki in prinesiti s seboj vse poslovne knjige. Iz gori navedenih števil je razvidno, da se je le odbor blejskega fantovskega odseka odzval pozivu. Poslovne knjige sta predložila tudi le dva odseka, vsi drugi so smatrali to za brezpomembno ali pa sploh knjig ne vodijo.

Priznati moramo, da nam še mnogo manjka za dosego višine bivše orlovske organizacije, manjka nam zlasti dobre volje za organizacijsko delo. O. za o. ZFO.

*

ODSEK, KI NE VODI POSLOVNIH KNJIG IN ORGANIZACIJSKIH OBRAZCEV, JE COKLA V ORGANIZACIJI IN JO SAMO OVIRA PRI NJENEM NAPREDKU !

Zgoraj: Letalka razlaga tehniko letalstva. — Da vzbude v dijakih čim večje zanimanje za zrakoplovstvo, povabijo šolske oblasti večkrat celo izkušene letalce in letalke, ki v šoli na modelih razlagajo tehniko letalstva. Mladina se za taka predavanja seveda izredno zanima.

Spodaj: Profesor matematike kaže s poskusi na šolskih topovih, kakšno pot napravi izstrellek iz topa.

Nekateri odseki so pridobili listu precej novih naročnikov, drugi malo, nekateri nič. Dosedanjih letošnjih števil imamo še dovolj na razpolago, da z njimi postrežemo tistim, ki se na list še naroče. Zato še na delo za širjenje našega lista! Po 15. februarju bomo objavili, koliko izvodov ima vsak odsek naročenih. Tu bo gotovo jasna slika o delavnosti posameznih odsekov. Še je čas, da zamujeno popravite!

PRIPRAVA ZA VOJSKO — ŽE V ŠOLSKIH KLOPEH

Kje? V Nemčiji. Nemški list »Die Woche« prinaša v letošnji prvi številki članek z naslovom »Bojni duh v šolskih klopeh«. Članek opisuje, kako je zdaj vsa nemška šolska vzgoja usmerjena v to, da budi v dijakih zanimanje za vojsko in za razne panoge vojskovanja ter da dijake že v mladih letih usposablja za čim spretnейše in odpornejše vojake. Iz istega lista smo posneli tudi slike, ki jih objavljamo.

OPOZARJAMO vse odseke na točko 25. tekmovalnega reda za obvezne okrožne tekme v letu 1939-40. Ta določa, da se pri ocenjevanju odsekovnega uspeha prišteje odseku, ki ima plačano članarino za vse člane do meseca tekem, še pet točk.

VSE ODSEKE, ki še niso razprodali poslanih koledarčkov, pozivamo, naj to takoj store in najkasneje do konca februarja nakažejo denar.

...DA BI DOBER TEK IMELO!

Čisto nekaj novega, celo nerazumljivega je bilo fantu to, da se je začel izvrševati sklep duhovnih vodij fantovskih odsekov glede molitve pred sestankom in po njem.

Zato pa ni mogel tega zase ohraniti, temveč je začel celo nekako zabavljati, češ, čemu ta novotarija! Tako je ta neumestna beseda celo par drugih zajela in začela se je debata glede tega: ali naj se molitev ohrani pri fantovskih sestankih ali ne? Nekateri so sklenili, da če se ne odpravi, bodo izstopili.

Vendar pa je fant, ki je začel ta ugovor, malo globlje pogledal v to novo odredbo. Tako pride k meni na razgovor, kaj naj o tem misli in ali naj se izvede sklep duhovnih vodij ali ne.

Odgovoril sem mu: »Duhovni voditelji FO so napravili hvalevreden in res moderen sklep, da se pri sestankih v katoliških organizacijah opravi tudi kratka molitev! Zakaj to katoličani drugod že davno imajo! Omenim ti samo to, kar sem sam videl in slišal v Franciji in Ameriki, da drugih dežel ne omenjam. V mladinskih domovih vidiš poleg slike državnega predsednika sliko sv. očeta, poleg državne zastave vise po stenah papške zastave, na vidnem mestu in najodličnejšem je pa slika ali pa kip Kristusov, ki predstavlja v tovarniških krajih Kristusa Delavca! In tu se zbirajo mlači fantje k sestankom, razvedrilo in pouku. Pred svojimi opravili imajo kratko molitev, da bi si izprosili pravega spoznanja

in blagoslova za svoje delo med svetom. Nikomur ne pride na um, da bi bilo to napačno — temveč vsakdo ve, da je to nujno potrebno! In niso to fantje-mevže, temveč polni življenja so in katoliškega ponosa. Zato tudi vesela pesem zaori iz prs pri njihovih sestankih. Podobno in še bolj zanimivo sliko sem videl v Ameriki. Še celo banket se začne z molitvijo in konča tudi. Torej je sklep slovenskih duhovnih vodij glede molitve pri sestankih — res moderen!«

Fant je poslušal, sprejemal in znova ugovarjal: »Jaz to že razumem. Toda bojim se, da božo nekateri le odpadli zaradi te uvedbe!«

»Sedaj si zadel kar v živo. Taki fantje, ki se molitve sramujejo, ne spadajo v katoliško organizacijo. Čimpreje gredo, tembolje za organizacijo! Glej, v današnjih časih je treba bolj kot kdaj prej pri vseh važnih opravilih imeti božjo pomoč. Tega so se začeli zavedati prav vsi državniki na svetu, ki še količkaj krščansko čutijo. Roosevelt, predsednik Sev. amer. držav, sam poziva vse, naj molijo z njim vred za pravo spoznanje, holandska kraljica Viljemina in angleški kralj prav tako — in vsi ti niti katoličani niso! Katoliški državni poglavarji se premnogi tudi dobro zavedajo, da brez božje pomoči ne bo mogoče imeti pravega spoznanja — zato je treba moliti. In to je tudi sv. oče Pij XII. v prvi svoji okrožnici prekrasno povedal: »Bog premore vse: v svojih rokah drži srečo in usodo narodov in tudi človeške načrte in, ko človek obrača, Bog obrne. Tudi zapreke so njegovi vsemogočnosti sredstva, s katerimi vodi dejanje in nehanje sveta, vodi razum in svobodno voljo k svojim visokim namenom.« »Zato« — naroča sv. oče — »molite, molite brez prestanka...« Prva Cerkev je razumela in izpolnjevala to božjo zapoved in jo izrazila v čudovito lepi molitvi... Ali sedaj razumeš, da je molitev potrebna?« — »Hvala lepa! Razumem!«

Fantje, tole berite

Duhovne vaje mora sedaj v postnem času prirediti vsak odsek brez izjeme. Duhovni voditelji, skrbite, da se bo to res povsod zgodilo.

Brezalkoholni teden naj prirede vsi odseki v času od 3. do 9. marca, brez nikotinski teden pa v času od 17. do 23. marca. Fantje, vzemite prireditve obeh tednov z vso resnostjo in si v tem času malo pritrgajte. To vam bo koristilo ne le gmotno, ampak še prav posebno tudi za zdravje. Naš narod potrebuje zdravih in krepkih fantov. Samopremagovanja se je treba prav v teh resnih časih privaditi.

Rekrutni tečaji. Ker v mesecu marcu odhajajo naši fantje iz odsekov k vojakom, mislite že sedaj na to, da boste v mesecu marcu posvetili en fantovski sestanek v obliki rekrutnega tečaja tem fantom. Duhovni vodja in eden izmed starejših članov odbornikov naj spregovorita nekaj pomembnih besedi o tej stvari in naj spodbujata fante, da zmerom in povsod ostanejo odločni katoliški in slovenski fantje.

»Zato je prav, da se je napravil sklep, da se uvede v fantovske odseke pravo katoliško mišljenje. Odsek je neke vrste družina, kjer naj vse združuje in ohranja Bog — po prepričevalni molitvi! Človek je tedaj največji in najmočnejši, če govori z Vsemogočnim! In ne samo v skritem kotu doma, temveč tudi v društvu, in ne samo v cerkvi, temveč tudi pred ljudmi, kadar je treba! Tudi danes še velja pregovor: /Z Bogom začni vsako delo — pa bo dober tek imelo!«

Tako nekako sem zaključil ta razgovor. Fant je rekel:

»Sedaj pa drugače gledam na vse to. Tudi drugim bom moral kar najbolje objasniti! Hvala Vam lepa za pojasnilo!«

Roke sva si podala in se ločila. Odšel je med svoje, da površne prepriča o modrem in modernem sklepu duhovnih voditeljev FO, ki že dobro vedo in poznajo resnost časa, v katerem se je bolj kot kdaj prej treba okleniti Boga pri vsem delu — tudi pri organizacijskem! Viktorijan Demšar.

Slomšek o poštenem petju

Petje ima življenje lepšati, požlahtniti vse naše dejanje in nehanje. Kder ljudje radi lepo pojo, tamkaj je dobro biti; med hudobnimi ljudmi lepih pesem ni. Potreba je pa torej ljudem za čedne pesmi tudi skerbeti.

Posvetne poštene pesmi so življenja sol, de se ne pokvari. Popevajo naj se pozemeljske reči in časne prigodbe, ali duh naj se povzdigne nad minljivost, in naj svojega namena ne pozabi. Ne v blato pregrešne gnusobe potisniti — temu k nebeškim željam obuditi imajo serce naše posvetne pesmi. Za ta del so posvetne pesmi ali podoba čednosti in moške kreposti, ako so poštene, ali pa seme popačenja ljudi, če so pesmi gerde.

Lepo vas prosim, ljubi brati in sestre slovenskiga rodu, posebno vas mladenče in mladenčice! opustite vse nesramne, vmazane, klafarske in nespodobne pesmi, katerih je sama peklenska hudoba po svojih pomagavcih toliko na svet kok ljuke v pšenico zasjala. Skoz nje se le pošteni pohujšajo, nedolžni zapelajo, in Bog se žali. Nikar gerdo, temu le pošteno petje vam pravo in stanovito veselje daje. Pojte le, pa pojte pošteno, in najte, de se vaših bogaboječih in nedolžnih pesm slaven glas po dolinah razlega, po hribih razdeva in po gorah do nebes vzdiguje.

Pošteno petje mora biti dobre volje zabela in kratkočasja vino. Kdo ne pozna slovenskih zdravic ino z veseljem rajnih srečnih dni ne pomni, ko smo jih v veseli družbi peli? Kdo Slovencev bi saj ene čednih napitnic ne znal, ino pošteni družini napiti vedel, kedar na njega versta pride? Per takem petji se lahko pozabi na vražji ples, se lahko pogreša pogubljiva igra. Čedne pesmi so za dobro voljo zlata vredne, ino kdor jih prav zapeti zna, za dobro voljo več velja, kakor mejaš ali

lišni oče, ki rad piti daje. Ali zdravice ne smejo pijančevanja učiti, ali pijance zagovarjati, ampak lepe misli naj dajajo, rekoč: Le ga pijmo in zavžijmo, pa Boga ne pozabijmo; mi na Boga, Bog na nas, daj naj Bog prav kratek čas! — Takih pesem imamo še premalo, in te, ki so, jih premalo poznamo, ali so se nam pa že posta-

Krekov dom v Selcih

rale, zakaj tudi pesem se ljudje naveličajo in novih pozešlje.

Lep božji dar je čedno vbrano petje, in moder pesnik, ki prave pesmi snuje, on je v resnici božji mož in pa svojiga rodu velik dobrotnik.

Ni jih pa tudi na svetu ljudi, ki bi rajši peli, kakor Slovenci, in lepšiga dara ne vem, kakor jim čedno pesmico dati.

(Iz knjige A. M. Slomšek, 1939. Dr. Debeljak.)

Naši mladci in list „Mladec“

Vodje mladcev! Vodite mladce! Kakršni bodo mladci, taka bo bodočnost Vašega odseka. Zato je Tvoje delo veliko in važno. Pri Tvojem delu Te bo v veliki meri podpiralo glasilo mladcev »Mladec«. Zato je nad vse važno zate in za Tvoje delo prav to glasilo. Mnogi vodje se tega zavedajo. Zato so takoj razprodali vse poslane številke in naročajo nove. Nekateri z delom še vedno omahujejo. Tem kličemo: zavedajte se svojega pomena in začnite z delom takoj! Začnite z rednimi mladčevskimi sestanki, razprodajte vse poslane številke »Mladca«! Dobite še nove naročnike! List morajo brati po naših župnijah vsi dobri fantje od 13. do 16. leta.

Da to dosežemo, to je predvsem Tvoja skrb in skrb Tvojih mladcev. Če mogoče kje še niste dobili v roke lista, nam to takoj sporočite na naslov: Celje, Uprava »Mladca«, Cankarjeva ul. 4.

Letos moramo naše mladce temeljito izšolati. Izvesti moramo celoten program, o katerem Ti govori list »Mladec«. Zato Te prosimo, da Ti kot vodja mladcev vsakikrat prvi skrbno in vestno prebereš list, ker boš v njem našel navodila za nadaljnje delo med mladci. Vodjem mladcev pa naj pomagajo vsi člani, predvsem odborniki, to zlasti tam, kjer delo med mladci ne napreduje. Saj smo vsi dolžni skrbeti za bodočnost svojih odsekov.

SVOBODNA LJUBEZEN

Mož in žena, ki sta se odzvala Stvarnikovemu klicu, sta stopila v odlično Njegovo službo. Kot plačilo pa modri Stvarnik daje obema za telo in dušo izbrano sladkost ljubezni, kakor navadno imenujemo sožitje moškega in ženske. Dvojen element je torej po božjem načrtu v tem razmerju: delo in plačilo. Iskati drugo brez prvega se pravi prevračati moralni red.

ZABLODA

V preteklosti in danes pa jih je mnogo, ki žive in uče drugače. Pod različnim geslom »svobodne ljubezni« oznanjajo, da je narava dala človeku spolni nagon zato, da mu osladi življenje. Streči temu nagonu se pravi šele živeti. To je edini način, kako doseči radost in slast v večji meri. Ustreči nagonu po jedi, po pijači, po denarju, po časti, je vse premalo. Zato, človek, pij iz polne čaše sladkost življenja!

Da bo to mogoče, mora biti ljubezen spolov čisto svobodna, brez vseh postav, določb, omejitev. Česar se ji zahoče in kakor se ji zahoče, vse ima pravico doseči. Kakor pijača: danes potrebuješ vode, jutri zahrepiš po vinu; naveličaš se enega, postrežeš si s šampanjcem. Enako pravico ima spolni nagon: če ti sožitje s to osebo ni več zadosti, pojdi dalje, izbiraj, primerjaj, danes Johana, jutri Suzana! To so tisti moderni »zakoni na poskušnjo«, »začasni zakoni«, »tovariški zakoni«, ki jih zahtevajo ljudje brez Boga, brez morale in brez pameti.

To pa je strahotna zabloda, ki je rodila in še rodi premnogo zla posamezniku in družbi. Obenem je popolna prevrnitev načrta, ki ga je v naravo položil Stvarnik.

SAMO V ZAKONU.

Ljubezen in življenjska skupnost moškega in ženske je dovoljena in mogoča samo v zakonu. Zakon je namreč duhovna in telesna zveza dveh ljudi, moža in žene, ki se odpovesta svobodi zato, da bosta posvetila vse svoje sile drug drugemu in oba skupaj vse otrokom, vznikajočim iz te, od Boga blagoslovljene zveze. Zakon, ki je mogoč samo med enim in eno, daje pravico do onega veselja in one osrečujoče sladkosti, katero je Bog namenil kot plačilo svojim sodelavcem pri stvarjenju.

Če bi zveza moža in žene ne bila zaščitena po postavah zakona, koliko nesrečnih ljudi bi bilo na zemlji! Vemo, da je ljubezen za vsakega človeka, poleg vere v Boga in strahu pred smrtjo, najgloblje doživetje, ki gre do dna njegove duše. Človek, ki res ljubi, se ljubljenemu bitju neomejeno zapuša. Hoče pa tudi nujno, da je ljubljen oseba nedeljena, vsa in za vedno v posesti njegove ljubezni. Po načelih svobodne ljubezni bi smel mož ženi, in obratno, odpovedati, če se mu obeta ali nudi večja slast, vsako skupnost. Kaj pomeni to za druga, ki zvesto ljubi? Predokus pogubljenja!

Magdalenska gora nad celovško ravnino.

FO V LITIJ

Srednja pot — najboljša pot. Zdi se — da smo se tega izreka nekako držali tudi mi, litijski fantje, ko smo ne prvi ne zadnji 6. XII. 1936. ustanovili svoj fantovski odsek. Da, mnogo fantov je že šlo skozi naše vrste. Katerim je kaj za vzore, vztrajajo, nekaj suhih vej je pa odpadlo. Enega — namreč Jaka Konjarjevega je pa Gospod življenja in smrti presadil tja, kjer lilije ne venejo... Niso žalovali za njim samo blaga mama in skrbni oče, brata in sestra; mi vsi, ki smo ga poznali in z njim živeli ter skupno kovali načrte za bodočnost, smo jokali za njim. S skromnim vencem smo pokrili svežo gomilo, ki naj bi bila viden izraz bratske ljubezni.

Kakor marsikje, tako je bil tudi pri nas začetek težaven. Nismo imeli svojih prostorov za sestanke. Takoj po ustanovitvi odseka nas je blagohotno sprejel pod streho bratski odsek v Šmartnem. Ker se je zaradi oddaljenosti udeleževalo sestankov le malo fantov, smo prosili za telovadnico v šoli. Tukaj smo pa bili le nezaželeni gosti. To je uvidel tudi g. župnik ter nam odstopil dve sobi v župnišču. Ko smo pa dobili krasen »Ljudski dom«, so se vsi odseki Prosvetnega društva vselili v nove prostore, odkoder se pa, ako Bog da in dobri ljudje, ne bo treba seliti.

Krona našega dela je bil junijski tabor, ki je v vsakem pogledu lepo uspel. Za tabor smo si s pomočjo naših idealnih članov napravili krasno telovadišče.

Odsek se je dvakrat udeležil okrožnih tekem ter dvakrat odnesel veliko diplomo.

Med letom smo pripravili štiri akademije. Zadnjo v čast Brezmadežni. Miklavž je prišel k nam dvakrat; popoldne za otroke, zvečer smo igrali igro »Miklavž prihaja«.

Pri vsem delu nam je bil desna roka naš bivši neumorni delavni duhovni vodja č. g. Pavlin Ivan, ki sedaj kaplanuje pri sv. Petru v Ljubljani. Za zasluge smo dobrega gospoda na svojem rednem letnem občnem zboru dne 5. oktobra 1939 soglasno izvolili za častnega predsednika litijskega FO. V ta namen je izdelala po našem naročilu krasno diplomo domača umetnica gđe. Mira Pregljeva. Diplomo je dne 23. decembra deputacija poklonila gospodu Pavlinu.

V novem letu hočemo še z večjo vnemo obiskovati našo fantovsko organizacijo ter pritegniti vanjo čim več dobrih fantov. Bog živi!

Brat Sm—r Ivan.

FANTOVSKI ODSEK NAKLO

Pred tremi leti smo ustanovili fantovski odsek v Naklem. Prvič nas je bilo kot listja in trave. Ali ta udeležba se je zmanjšala in ostalo nas je prav malo. Pa vendar je Bog blagoslovil naše delo. Dal nam je vrlega predsednika br. akademika Marinka Vinkota.

Ta nam je z vsemi svojimi močmi pomagal pri delu. Poleg svojih študij nas je z velikim veseljem obiskoval vsak torek. Kot predsednik nam je povedal veliko zanimivih stvari, zmerom nam je pokazal veliko dobre volje, posebno pri prirreditvah naših akademij. Do letošnjega leta nam je bil predsednik in je imel veliko truda z nami. Ali žal letos je bil primoran, da je pri letošnjem občnem zboru odložil predsedništvo. Ker mu ne dopušča delo njegovih študij, je ostal samo še v odboru, a nam kljub temu še veliko pomaga. Za ves njegov trud in delo se mu vsi najlepše zahvaljujemo.

Pa tudi letos nas je Bog obdaril, da smo si izvolili dobrega predsednika br. Zelnika Antona iz Pinke. Izbrali pa smo tudi vestnega podpredsednika tov. delavca Šubica Franca. Oba sta delo sprejela in skupno bosta sodelovala za razcvet našega odseka.

Ravno leto dni je minilo, odkar smo dobili novega g. župnika, duh. svetnika Janeza Filipiča. G. svetnik nas z velikim veseljem obiskuje vsak torek in nas uče lepega verskega življenja. Bog nam jih ohrani dolgo let!

Naklo ima še mnogo krepkih fantov. V veliko veselje bi nam bilo, ko bi se nam vsi pridružili. A še bolj bi bili veseli, če bi nam bilo mogoče čimprej zgraditi lep društveni dom!

Bog živi! J. S.

O »KRESU« IN ŠE KAJ

Spoštovani g. urednik!

Najlepša hvala za nasvete v listu. Po njih se hočem odslej ravnati. List »Kres« mi zelo ugaja. Kakor nalašč je za fantovsko živahnost in mnogovrstno zanimanje. Kajti naša mladina je podjetna — in to za več področij. In taka naj bi tudi bila: šport, leposlovje, znanstvena izobrazba vsaj v najvažnejših stvareh... Vzgojni članki so mi še posebno všeč. Vi in pa sotrudniki salezianci, vse to govori iz izkustvene modrosti. To je vredno pohvale in hvaležnosti.

Na Kocljevi gimnaziji smo zaorali. Bog daj, da bi naše delo rodilo mnogo sadu, da bi tudi Slovenska Krajina, ki ji je Mura »vezalje z brati

In družina, osnovana na svobodni ljubezni? O družini tu ni mogoče govoriti. Družina zahteva stalnosti, zahteva trajne očetove skrbi in neminljive materine topline. Hoče večnih sladkih vezi med obema in otroki. Otroci brez očeta, otroci brez matere so sirote, so »blodne zvezde, ki jih čaka črna tema« (Ind 13).

Ni nam torej dovoljeno kakor koli posegati v božje načrte. Pamet sama nam to veli. A pamet je preslabotna včasih, da bi silo nagona prav vodila. Zato je pa Bog sožitje moža in žene dvignil iz nižin narave v zakrament, ki oba posvečuje in podpira. Zakon je postal nekaj svetega in Bog je položil nanj svojo roko. Kdor bi trgal prepovedan sad, njega bi ta roka zadela!

Martin Starc.

O higieni telesnih vaj

4. TELOVADBA.

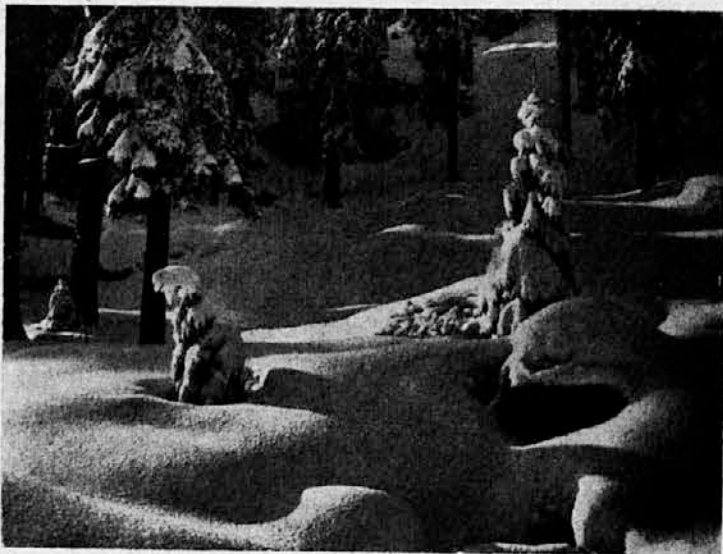
Telovadba obsega proste vaje, vaje z orodjem (s palicami, kiji) in vaje na orodju (bradlji, krogih, drogu...). Izvrševanje teh telesnih vaj je vezano na tak določen telovadni (gimnastični) sestav, ki je urejen tako, da uri gotove mišice ali gotove skupine mišic, oziraje se pri tem na njihovo življenjsko nalogo in važnost. Telovadba (gimnastika) ne meri toliko na večanje telesne moči in odpornosti, dasi tudi tega ne zanemarja, marveč teži v prvi vrsti za telesno gibčnostjo in spretnostjo. Zlasti proste vaje imajo ta cilj, saj bolj urijo sklepe nego krepijo mišice. Sklepne vezi naj ostanejo raztegljive in prožne, da ostane telo čim dalje prožno in gibčno. — S higienskega stališča zaostaja telovadba po svoji vrednosti za športom, ker se izvaja večinoma v zaprtih prostorih (telovadnicah) in je vezana na omejen prostor gibanja in ker ne nudi v zadostni meri duševnega razvedrila.

Vse vrste telesnih vaj urijo in krepijo predvsem gibalno, h katerim prištevamo mišice, kosti in sklepe. Mišice (meso) imajo sposobnost, da se iztezajo in krčijo. Prirastle so s svojimi kitami h kostem, ki se pod delovanjem mišičja premikajo kakor vzvodi in se pregibljejo v sklepih. S telesnim delom se krepijo gibalna, delovanje gibal pa ugodno vpliva na ves človeški organizem in povzroča v njem koristne spremembe. Od pravilnega razvoja gibal je odvisen pravilen razvoj vsega telesa, v prvi vrsti telesna moč in odpornost, v nemali meri pa tudi razvoj in moč duha. Na starem izkustvu temelji trditev, da je telesno delo prvi pogoj za telesno in duševno zdravje.

KORISTI TELESNIH VAJ

Poglejmo si najprej koristi telesnih vaj na telo! Njihov učinek je mnogovrsten in daljnosežen.

1. Telesne vaje večajo in krepijo mišice ter jih napravljajo vztrajnejše v premagovanju telesnih naporov.

2. Jačijo in utrjujejo okostje ter ga ohranjajo prožno in gibčno; prav tako vplivajo na sklepe.

3. Večajo in utrjujejo srčno mišico, da brez škode zmaguje večje in dolgotrajnejše napore; pospešuje se tudi srčno delovanje, kri živahneje kroži po telesu in ga boljše zalaga z zrakom, s hrano in toploto.

4. Širijo in krepijo pljuča, ki prav tako kakor srce lažje zmagujejo telesne napore; dihanje se pogloblja.

5. V zvezi z okrepitevijo srca in pljuč in s pospeševanjem njihovega dela (hitrejši krvni obtok, poglobljeno dihanje) se zboljšuje tudi delovanje prebavil; telesno presnavljanje je hitrejše in boljše, zato pa je boljši tudi tek po jedi.

6. S splošnim zboljšanjem telesnega stanja se krepí tudi živčevje in postaja manj razburljivo in utrudljivo.

Ne glede na to, da zdravo telesno stanje ugodno vpliva na duha, imajo telesne vaje tudi še poseben vpliv na duha:

1. S telesnimi vajami se goji smisel za red in disciplino.

2. Krepi se volja, stopnjuje odločnost, dviga hrabrost.

3. Razvija se smisel za zatajevanje in podrejanje, raste pa čut za odgovornost in dolžnost.

4. Goji se samozavest, bistri prisotnost duha in pospešuje nagla razsodnost.

(Dalje.)

III. SMUČARSKÉ TEKME BARJANSKEGA OKR. NA KUREŠČKU

so se vršile v nedeljo dne 21. januarja v splošno zadovoljstvo vseh udeležencev. Za tekmovališče si je okrožje zopet izbralo svoj tradicionalni Kurešček — 833 m visok, krasnorazgledni hrib jugovzhodno od Ljubljane, ki slovi po izvrstnih smučarskih terenih. Čeprav se je več kot polovica prijavljenecv ustrašila naletavajočega snega in počenila v zapečke, je bila udeležba vendar prav zadovoljiva. Odzvalo se je 26 tekmovalcev, med temi 11 izven konkurence, ti so pripadali 11 različnim odsekom. Svojo srečo in spretnost so preizkušali v kombiniranem smuku in slalomu na 1200 m dolgi progi z višinsko razliko okroglo 230 m. V konkurenci je zavzel prvo mesto br. Berlot Bogdan (FO Ljubljana — Sv. Jakob), ta je prevozil progo v 39,8 sek; drugo br. Lipovec Ciril (FO Želimlje) s 43 sek, tretjo pa br. Logar Franc (FO Ljubljana — Sv. Jakob) s 54,9 sek. Izven konkurence pa je dobil prvo mesto br. Jeločnik Albert, član FO Ljubljana-mesto, ta je zmagal progo v 35,4 sek. — Prvovrstna smuka, prijazna in cenena postrežba v planinski koči, pa kup veselja in dobre volje — vse to bo ohranilo tekmovalcem letošnje tekme v najlepšem spominu.

KAKO ŠPORTNIK LJUBI SVOJO DOMOVINO

Finci so znani kot delavni, skromni in zelo poštene ljudje. So športni narod, saj vemo, da imajo med svojimi tri in pol milijona prebivalci premnogo najboljših športnikov sveta, t. j. drsalcev, lahkoatletov, telovadcev, smučarjev itd. Ravno radi športa so postali slavni in poznani po vsem svetu. Zdaj, ko je Rusija napadla to malo Finsko, tudi ne drže križem rok, z občudovanja vrednim junaštvom branijo svojo domovino. Mnogo jim pri tem pomagajo smuči. So pa silno spretni in požrtvovalni. Njihov tekmovalec Pekka Niemi je v svoji goreči ljubezni do domovine organiziral »samomorilno kompanijo«. To je 25 mož, odličnih smučarjev, ki so podeljeni v 5 skupin po 5 mož. Ta kompanija ima nalogo na smučeh iznenaditi sovražnika ali skrivoma preiti v sovražnikovo zaledje in poškodovati naprave, nato pa spet pobegniti na smučeh. Junaško dejanje je izvedla ta kompanija te dni: splazila se je v skupinah skozi ruske vrste in razstrelila na progi Leningrad—Murmansk na 5 mestih železnico in umetno zgrajene objekte: mostove, nasipe itd. Ali ni to več ko požrtvovalnost! Po 80 km so prevozili dnevno na smučeh, s seboj so imeli le lahno obleko in malo hrane, da so mogli vzeti več municije. Nazaj grede so se morali še boriti z ruskimi predstražami, vendar so se vsi vrnili. Kaj vse zmore prava in res velika ljubezen do domovine! P. K.

onstran«, doprinesla svoj delež k ustvarjanju zdravega narodnega telesa. Da, nas mlade še čaka delo — in tega smo veseli.

Vi tam v Ljubljani gotovo ne veste, kako težavno je delo pri nas v Slovenski Krajini. Ako pa vam je položaj pri nas znan, potem ste že gotovo spoznali, da je nam treba ljudí, zavednih, ponosnih in požrtvovalnih Slovencev. In ne samo to. Pri nas je treba požrtvovalnih strokovnjakov za vse smeri. Kajti komunisti vedo izrabiti za svoj »žakelj« vsako najmanjšo pregreško. — Bog živi! S. S.

DOMŽALE

Tudi mi, fantje iz Domžal, naj se oglasimo v nanovo urejenem »Kresu«, ki nam vsem zelo ugaja.

Pri nas je življenje v društvenem domu zelo razgibano. FO šteje 25 članov, 20 mladcev in 50 naraščajnikov, ki so razdeljeni v 3 skupine po sposobnostih. Najbolj delavni so naraščajniki, ki bodo pripravili največ in najbolj pestrih točk za akademijo. Pa tudi člani in mladci se z vso vnamo pripravljajo na akademijo, ki se bo vršila februarja.

Veliko zanimanje kažejo naši fantje tudi za igre.

Na praznik 8. decembra smo vpriporili dramo iz dijaškega življenja »Luč z gora«; ta je zelo dobro uspela. Dvorana je bila zasedena do zadnjega kotička. Igra je bila odlično režirana po bratu Mirku Mlakarju in tudi igralci so igrali s tako dovršenostjo, da so bili od strani občinstva deležni zasluženega gromovitega aplavza.

Na »Kres« se je do sedaj naročilo 24 članov. — Bog živi!

Fugger Zorko.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH DIJAKOV

Pismo iz Št. Vida nad Ljubljano

Brat urednik!

Naš odsek je zrastel zato, ker smo čutili potrebo po skupnem društvu, ki naj bi združevalo vse študente na gimnaziji tako kakor nekdanj »Orel«. Volja do dela in zavest, da gre ne samo za naše lastno dobro, ampak za sloves zavodskega športa, sta nas priganjala. In ni bilo zaman: velikokrat je bilo ime našega odseka imenovano med zmagovalnimi odseki na I. našem velikem taboru v Ljubljani; a sklenili smo, ko smo razdeljevali plakete in diplome ter postavili pokal srednje vrste na častno mesto v društveni sobi, da moramo število naših zmag v Mariboru povečati. Na mariborskem ta-

Št. Vid.
Pri pomladanskem
treningu.

boru smo res želi uspehe: 4 pokali, 1 zlata ura, Finžgarjevi zbrani spisi, 4 velike plakete in 12 malih — to so nagrade za pripravo ter navdušeno celoletno delo.

Tudi letos skrbimo predvsem za telovadni del našega dela, kajti za prosveto in družabne sestanke članov skrbi dijaška organizacija »Palestra« s svojimi šestimi krožki; FO prireja le mladčevske večere (bili so že 4 do sedaj). Kratek verski nagovor, nato pa predavanje s skioptičnimi slikami prideta predvsem v poštev. Za govore in predavanja skrbe člani, ki imajo veselje in se radi žrtvujejo za napredek FO. Tako polagoma pripravljamo tla, da bodo sedanji mladci znali kot člani odsek dobro voditi in ga obdržati na dostojni višini. Za člane prireja odsek le kratke sestanke, na katerih odborniki poročajo o tekočih zadevah; br. predsednik poleg tega v izveč-kih poroča o tem, kar piše »Kres«.

Ker našega prosvetnega dela ne moremo tako razviti kakor zunanji odseki, gojimo bolj telovadbo in lahko atletiko. Za srednjo vrsto imamo na izbiri precej dobrih telovad-

cev, ki si bodo skušali še tretjič osvojiti pokal; za sestavo mladčevske vrste je prav tako dokaj navdušenih mladih moči. Izmed 56 članov se jih 33 udeležuje okrožnih tekem.

Poleg telovadbe je zavodskemu športu prinesla največ slovesa lahko atletika. Brata Klinarja, Janez in Tone, Smolej, Drenik in drugi so fantje, ki so ponesli ime našega odseka po vsej Sloveniji. Posnemajoč svoje prednike, hoče tudi sedanji rod, ki ga je izbral in vzgojil Klinar Janez, pridno trenirati; zavedajo se ti mladi atletje, da je treba bogato dediščino ohraniti. Ne skrbi nas, da bi atletov zmanjkalo. Poleg Doganoca, Burje in Klinarja ter še mnogo drugih višješolcev je veliko nižješolcev, ki imajo vsaj veselje in voljo do resnega dela; jesenske lahkoatletске tekme so pokazale, da bo iz mladega rodu izšel kader dobrih atletov, ki bodo, če bodo vse-skozi trenirali, še veliko pomenili.

Približno taki smo in tako delamo. Akademija na koncu letošnjega poslovnega leta ter II. tekme v Ljubljani bodo pokazale, če smo delali prav. — Bog živi!

ci, teh je 30. — Sestanke imamo ob nedeljah popoldne, telovadbo pa ob sobotah zvečer. Slovesno smo praznovali tudi praznik zedinjenja. Lanskó leto smo tudi lepo prenovili naš društveni dom tako, da je sedaj najlepša stavba v vsi selški dolini in ognjišče vsega našega prosvetnega in telovadnega dela. — Za naš fantovski list »Kres« velja v našem odseku načelo, da mora biti vsak član naročnik »Kresa«. Zato ga že sedaj prihaja v naš odsek lepo število 36. Upamo, da ga bomo letos dvignili nad 40. Kajti »Kres« se je priljubil tudi drugim fantom, čeprav niso v našem odseku, saj prinaša za 18.— din res toliko lepega v člankih, slikah dopisih in raznih praktičnih in koristnih navodilih in nasvetih! Bog živi!

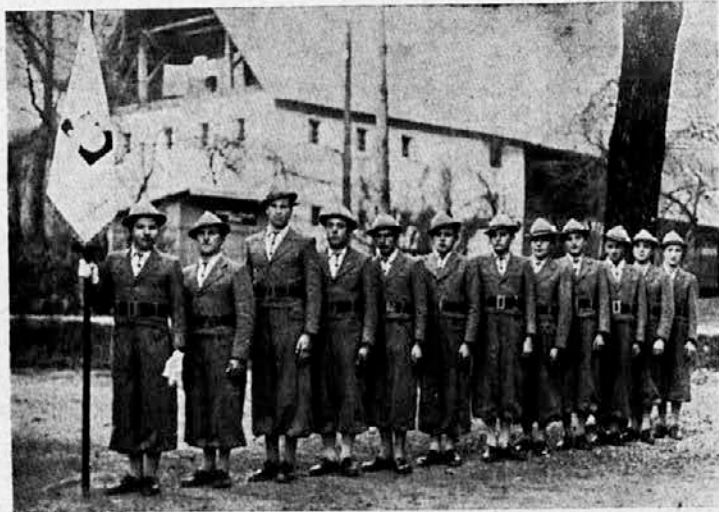
Slovenski fant.

NOVE KNJIGE

Dr. Andrej Gosar, Banovina Slovenija. Kot delno spremenjen in zlasti z novjšimi podatki izpopolnjen je izšel ponatis Gosarjeve razprave o banovini Sloveniji v obliki brošure. V nji naš priznani sociolog in gospodarstvenik obravnava zelo zanimiva vprašanja iz politike, denarstva in gospodarstva v zvezi z najnovejšimi dogodki v naši notranji politiki, v zvezi s srbohrvaškim sporazumom. V razpravi se pisec zlasti zavzema za čimprejšnjo ustanovitev banovine Slovenije, kar je tudi sicer glavna zahteva vse slovenske skupnosti. To svoje pravilno mnenje opira Gosar na nadaljnja razmišljanja o popolni finančni in gospodarski življenja zmožnosti naše banovine. H koncu govori še o vprašanju ureditve državnih in banovinskih financ in daje nekaj splošnih smernic za delo bodočega banovinskega zbora Slovenije. Povsem

FO V SELCIH NAD ŠKOFJO LOKO

Naša največja lanska prireditev je bil okrožni tabor škofjeloškega Krekovega okrožja dne 11. junija 1939. Ta prireditev je bila združena z blagoslovitvijo novega prapora fantovskega odseka. Prireditev je bila celodnevna in so pri nji sodelovali g. dr. Vilko Fajdiga, dr. Anton Megušar, gospa Poldka Dolenčeva, g. ravnatelj Ivan Dolenec ter prof. Planina. — Občni zbor smo imeli šele v novembru, ker smo prej imeli v Krekovem domu vojake. Zato se nam je tudi vse delo nekoliko zakasnilo. — Naš odsek šteje 32 rednih članov in 4 podporne. Pridobili smo več mlajših članov. V zadnjem času smo priredili Miklavžev večer, na Marijin praznik 8. dec. pa skupno akademijo. — Naš up so naši mlad-

FO v Selcih.

IVAN NOVAK

Novela iz spomladi pred majniško deklaracijo. — Spisal Ivan Čampa.

Ko sta stopila skozi nizka, dokaj široka hrastova vrata na eno loputo v temačno vežo, je Novaku udaril v nos močan vonj po plesnobi. Če bi bil res bolan, bi se bil nemara že kar tukaj obrnil in se lepo zahvalil za prijaznost, češ da stanovanja ne more najeti. Vendar je šel pokorno za dekletom, ki ga je vedlo skozi malo pred-sobo, v kateri je vladal prav isti duh, v naslednji prostor, ki je bil precej svetel. To je bila soba, ki so jo napravili, ko so zazidali glavni vhod.

»Prosim, gospod, tukaj je vaša soba.«

»Lepo, gospodična, hvala!« je dejal fant in se začel razgledovati. Pod, ki je bil na več mestih trhel, je bil lepo poriban. Okno pa je bilo zavarovano z močnimi železnimi križi. Iz sobe je bil vhod v drugo, ki mu je pa deklica ni odprla.

»Tu notri pa spi naš drugi stanovalec, ki bo sicer hodil skoz vašo sobo, a vam ne bo delal prevelikih preglavic. Ob šestih zvečer namreč gre in ga vse do jutra ni domov, potem pa leži ves dan. Upam, da vas to ne bo motilo in da se boste pri nas kar dobro počutili in kmalu okrevali.«

»Najlepša hvala, gospodična! V resnici sem z vsem zelo zadovoljen.«

Videlo se je, da govori res od srca in brez hinavščine.

Ko sta spet prišla na dvorišče, se je pohvalno izrazil o sobi tudi pred svojo novo gospodinjo. Dal ji je tudi denar, kolikor ga je imel, nato pa se je takoj oprostil, češ da gre po svoji stvari.

Obe sta zrla za njim, dokler ni izginil za ovinkom, potem sta se spogledali. Zdelo se je, da druga od druge pričakuje sodbe o novem najemniku.

»Zdi se mi, da je prav spodoben človek. Sirota je kakor ti. Tudi njemu je vojna ugrabila očeta. Glej, da boš prijazna z njim! Vedi pa tudi, da mu ni za neumnosti. Bolan je in še učiti se mora povrh.«

Dekletu so pri tem, ko ji je mati omenila očeta, nehote začele drseti solze po licu. Ne da bi kaj rekla, je odbežala v hišo.

Študent se je proti večeru vrnil s skromnim zavojem svoje obleke in perila. Vse je lepo vložil v predale po omari, le nekaj je previdno vtaknil v spodnji predal, ki se je dal zakleniti. Ključ je takoj potisnil v žep.

Nato je za trenutek prisluhnil. Vse po hiši je bilo tiho. Vedel je, da je njegov sosed že odšel po svojih neznanih poslih, vendar je iz previdnosti potrkal na vrata njegove sobe. Narahlo je odprl in videl, da je soba prazna. To mu je očitno ugajalo. Ker je vedel, da ga od dvorišča, kjer sta kljub precejšnemu hladu večerjali obe ženski, loči več sten, se je počutil popolnoma varnega. Iz previdnosti pa je le obrnil ključ v vratih svoje sobe. Nato je nekje iz suknjiča potegnil precej veliko in popolnoma novo pilo na tri ogle. Stopil je k oknu in nemudoma začel piliti z največjo previdnostjo železo v križih. Od časa do časa je prestal in prisluhnil. Ko se je prepričal, da ni nobene nevarnosti, je pilil dalje, dokler ni na dveh koncih prežagal precej debele železne palice. V hipu jo je odstranil in skušal splezati skozi okno. Ker sta šli skozi odprtino lahko obe rami, je vedel, da se bo, kadar bo treba, stlačil ves. Takoj nato je odpihal opilke, položil palico nazaj, da se ni prav nič poznalo, da je prepiljena in odklenil vrata. Potem je sedel na stol pri mizi, da bi se odpočil od mučnega dela in se zazrl skozi okno na mesto, ki ga je že zagrinjal mrak. Posamezne luči so se že prižigale. V nekaj minutah se mu je nutil krasen pogled na razsvetljeno mesto. Toda mladi človek je bil, kakor se je videlo, slep za to lepoto. Dvignil se je, prižgal luč in si pripravil papir, da bi napisal pismo. Ko sta mu kmalu nato prišli ženski voščiti lahko noč, jima je samo na kratko odzdravil, nato pa pisal dalje.

(Dalje prih.)

se pridružujemo Gosarjevemu mnenju, ko pravi: »Iz vseh dejstev... se vidi povsem jasno in nedvoumno, da ni prav nobenega finančnega ali gospodarskega razloga, zaradi katerega naj bi se ne potegovali za to, da se čimprej ustanovi tudi nova slovenska banovina z enakim delovnim področjem in z enako samostojnostjo, kot jo ima nova hrvaška banovina. Nasprotno, vsa ta dejstva in ugotovitve kažejo, kako potrebno in koristno bi bilo, da se to res nemudoma zgodi.« Brošuro zaradi njene velike vrednosti in še večje pomembnosti toplo priporočamo vsem zavednim Slovincem!

Knjižice z Rakovnika štev. 147, 148. Prva izmed omenjenih knjižic govori o življenju sv. Angele Merici in o njeni ustanovitvi uršulinskega reda, druga pod naslovom Otroci božji obravnava vprašanje milosti, posvečujoče in dejanske. Zlasti zadnjo priporočamo tudi našim duhovnim voditeljem in prav tako vsem fantom. **F. J.**

UREDNIKOVI POMENKI

Š. S. v Mariboru. — Hvala za lepo in priznavanja polno pismo. Kakor vidiš, sem ga v posnetku kar objavil, ker je zanimivo in pomembno za vse naše fante. In to posebno še zato, ker sem že sam prosil, da mi prijatelji in bralci povedo svoje mnenje o »Kresu«. Saj je jasno, da je šele ob marljivem sodelovanju s prijatelji in urednikom mogoče dvigniti list na dostojno višino in ga na nji tudi obdržati. Da bi le kmalu našel posnemovalce! Prav to je iskrena urednikova želja! Tvojo črtico »Za-oralni smo« bom pa primerno skrajšano objavil v eni izmed prihodnjih števil! Še kaj napiši! Pa lepo, kratko in živahno!

K. I. v Mariboru. — Prejel sem Tvojo pošiljko »Poljana poje« in »Umiranje«. »Poljana poje« je sicer prav lepa sličica, a vendar se mi ne zdi povsem zadovoljiva. Le preveč lirčna je in premalo dejanja ima v sebi. Le malo pomembni in prevsakanji so pogovori in v njih ni težišče črtice. Pesem je vsekakor boljša, a popolnoma zadovoljiva tudi ta ni, ker je nekoliko preveč okorna v izrazu. Še kaj pošlji! Najrajši bi imel iz fantovskega življenja. Morda kaj velikonočnega!

Urednik.

Izdaja Zveza fant. odsekov. — Urejuje Fr. Jesenovec, Ljubljana. — Za uredništvo odgovarja A. Trontelj C. M., Groblje - Domžale. — Tisk Misijska tiskarna Groblje - Domžale (Trontelj C. M.)